

УДК 336.7

*О. П. Зоря,
к. с. н., доцент, доцент кафедри «Облік і аудит»,
Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя*
*Н. В. Семенова,
магістрантка 6 курсу, Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя*

АНАЛІЗ ПРИБУТКІВ І ЗБИТКІВ ТА ІНШОГО СУКУПНОГО ДОХОДУ ТОВ «РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ» ЗА СТАНОМ НА 01.01.2014 Р

*О. P. Zorya,
PhD associate professor , associate professor of accounting and auditing chair,
Zaporizhzhya National Technical University, Zaporizhzhya*
*N. V. Sementnova,
master, the 6-th course, Zaporizhzhya National Technical University, Zaporizhzhya*

THE ANALYSIS OF THE INCOME AND EXPENSES AND OTHER CUMULATIVE INCOME OF JSC RAIFFEISEN AVAL BANK AS OF 01.01.2014

Проведено аналіз прибутків і збитків та іншого сукупного доходу ТОВ «Райффайзен Банк Аваль» за станом на 01.01.2014.

It is carried out the analysis of the income and expenses and other cumulative income of JSC Raiffeisen Aval Bank as of 01.01.2014.

***Ключові слова:** Аналіз, дохід, доходи, витрати, комерційний банк, бухгалтерський облік, звітність банків.*

***Key words:** Analysis, income, income, expenses, commercial bank, accounting, reporting of banks.*

Постановка проблеми. Бухгалтерська звітність як підсумкова система даних про майновий і фінансовий стан підприємства і про результати його фінансово-господарської діяльності є одним з основних джерел інформації для проведення фінансового аналізу і, відповідно, базою для ухвалення управлінських рішень. Менеджери підприємства використовують дані бухгалтерської звітності разом із внутрішніми джерелами інформації, зокрема, облікового характеру. Велика частина цієї внутрішньої інформації є конфіденційною, а отже, недоступною для ухвалення управлінських рішень відносно організації зовнішніми користувачами. Для останніх бухгалтерська звітність, яка є публічною за законодавством, інколи стає єдиним джерелом інформації про конкретне підприємство. У цьому сенсі бухгалтерська фінансова звітність виступає як засіб комунікації між різними суб'єктами ринку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Роботи з дослідження проблем, пов'язаних з аналізом прибутків, збитків та іншого сукупного доходу в банківських установах належать таким провідним економістам сучасності, як: Бутинець Ф.Ф., Вавилова А.В., Вороніна О.С., Герасимович А.М., Сопко В.В., Чумаченко М.Г., Мороз А.М., К. Друрі, Д. Блейк, Шеремет А.Д., Карпова Т.П.

Постановка завдання. Дослідити прибутки, збитки та інший сукупний дохід ТОВ «Райффайзен Банк Аваль» за станом на 01.01.2014: за окремими статтями їх аналізу; за визнанням у звітному періоді; проаналізувати як вони змінилися за аналізуючий період.

Метою статті є розгляд аналізу прибутків, збитків та іншого сукупного доходу в банківській установі.

Виклад основного матеріалу. Структура і зміст форми Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати) затверджено Постановою Правління Національного банку України від 24.10.2011 N 373 «Інструкція про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України». Банк подає всі статті доходів та витрат в єдиному Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіті про фінансові результати) або у двох окремих звітах: Звіті про прибутки і збитки та Звіті про сукупний дохід за звітний період нарастаючим підсумком. Якщо банк подає два звіти, Звіт про прибутки та збитки має передувати Звіту про сукупний дохід. Банк розкриває основні види доходів і витрат, що групуються за їх характером. До складу іншого сукупного доходу входять статті доходів і витрат, що не визнаються у складі прибутку або збитку, а саме: результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів, накопичені курсові різниці від перерахунку фінансової звітності господарської одиниці за межами України, результати переоцінки фінансових активів у портфелі банку на продаж, результати переоцінки хеджування грошових потоків, частка іншого сукупного доходу асоційованої компанії, актуарні прибутки (збитки) за пенсійними планами з визначеними виплатами. Банк не включає до Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіту про фінансові результати) інформацію про доходи і витрати за внутрішньоосистемними розрахунками. Банк розкриває суму податку на прибуток, пов'язану з кожним компонентом іншого сукупного доходу, уключаючи коригування внаслідок перекласифікації, у Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіті про фінансові результати) або в примітках до нього. Банк, прості акції або потенційні прості акції якого відкрито продаються та купуються на відкритому ринку, уключаючи біржовий та позабіржовий, а також банк, що подає чи має подати фінансову звітність відповідним органам з метою випуску простих акцій на відкритому ринку, мають розкривати інформацію про прибуток на акцію. Банк зазначає в єдиному Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіті про прибутки і збитки показники чистого прибутку (збитку) та скоригованого прибутку (збитку) на одну просту акцію від діяльності, що триває, та окремо - від припиненої діяльності для кожного класу простих акцій, що надають різні права на частку в прибутку за звітний період. Якщо чистий та скоригований прибуток (збиток) на акцію однаковий, банк може подавати їх в одній статті звіту. Банк подає показники чистого та скоригованого прибутку (збитку) на акції в усіх відображених періодах з однаковою точністю. Показники прибутку (збитку) на одну акцію зазначаються в гривнях. Збиток на одну просту акцію зазначається в дужках. Банк уключає прості акції до розрахунку середньозваженої кількості акцій в обігу, починаючи з дати їх випуску, який зареєстровано Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Вибір часу включення простих акцій визначається умовами їх випуску та розміщення.

Таблиця 1. Звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід на 01.01.2014р., тис.грн.

Рядок	Найменування статті	Звітний рік (2013)	Попередній рік (2012)	Абсолютний пок.
1	2	3	4	5
1	Процентні доходи	5 828 476	6335415	-506939

2	Процентні витрати	1918467	2289799	-371332
3	Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)	3910009	4045616	-135607
4	Комісійні доходи	1725921	1591443	134478
5	Комісійні витрати	225385	161160	64225
6	Результат від операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку	8437	7523	914
7	Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату	1084	171	913
8	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	213344	10411	202933
9	Результат від операцій з іноземною валютою	153624	135689	17935
10	Відрахування до резерву під знецінення кредитів та коштів в інших банках	1647539	1833040	-185501
11	Відрахування до резерву під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів	10658	30117	-19459
12	Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	-	2919	-2919
13	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	1730	20	1710
14	Відрахування до резервів за зобов'язаннями	15448	8776	6672
15	Інші операційні доходи	157240	79432	77808
16	Адміністративні та інші операційні витрати	3268566	3558327	-289761
17	Прибуток/(збиток) до оподаткування	975724	271789	703935
18	Витрати на податок на прибуток	245679	207942	37737
19	Прибуток/(збиток)	730045	33847	696198
	ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД:			
20	Переоцінка цінних паперів у портфелі банку на продаж	171493	141392	30101
21	Переоцінка основних засобів та нематеріальних активів	24428	221838	-197410
22	Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	10929	47745	-36816
23	Інший сукупний дохід після оподаткування	136136	315485	-179349
24	Усього сукупного доходу	866181	281638	584543

Грошові кошти та їх еквіваленти представляють собою активи, які можуть бути легко конвертовані в грошові кошти в найкоротші терміни, і мають мінімальний ризик зміни вартості. Решта короткострокових міжбанківських кредитів та депозитів відображаються у складі кредитів банкам. Та частина грошових і короткострокових коштів, якою банк не може користуватися вільно і без обмежень зважаючи на низку обставин – це грошові кошти з обмеженим правом використання.

Грошові кошти та їх еквіваленти складають 5266801 тис.грн., вони зменшилися 4002803 тис.грн., або на 43,2% менше, ніж у попередньому періоді. Кошти обов'язкових резервів банку в НБУ збільшилися на 49777 тис.грн., до 577002 тис.грн., також збільшилися торгові цінні папери до 210622 тис.грн.

Управління кредитним ризиком та його контроль здійснюється шляхом встановлення лімітів на суму ризику, яку банк готовий взяти на себе стосовно окремих контрагентів і географічної та галузевої концентрації, а також шляхом контролю ризиків, пов'язаних із такими лімітами.

Процедуру перевірки кредитної якості в Райффайзен Банку Аваль було розроблено з метою забезпечення завчасного виявлення можливих змін у кредитоспроможності контрагентів, включаючи періодичний перегляд розміру забезпечення. Відповідно до своєї політики банк присвоює рейтинги в рамках кредитного портфеля. Всі внутрішні категорії ризику визначаються відповідно до методики присвоєння рейтингів банку. Рейтинги за розмірами ризику регулярно переглядаються та оновлюються.

Кредити та заборгованість клієнтів зросла на 955779 тис.грн., та складає 27046847 тис.грн. у тому числі: кредити та заборгованість юридичних осіб складає 19237500 тис.грн., збільшення на 2585929 тис.грн. у тому числі: в іноземній валюті 6938705 тис.грн., збільшення на 764490 тис.грн. Резерви під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів зменшилися на 758789 тис.грн.

Кредити та заборгованість фізичних осіб складає 7809347 тис.грн., зменшення на 16010150 тис.грн., у тому числі: в іноземній валюті 1606658 тис.грн.. Резерви під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів зменшилися на 314686 тис.грн.

Усього активи на 01.01.2014р. складають 43460101 тис.грн., зменшилися на 4234385 тис.грн., у тому числі: залишок в іноземній валюті 12294614 тис.грн.

Заборгованість перед іншими банками та іншими фінансовими організаціями включає в себе такі основні види залучених коштів банків та інших фінансових організацій: заборгованість перед Національним банком України; кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків; поточні депозити інших банків; прострочені залучені кошти інших банків; кошти інших банків у заставі; термінові кредити від інших фінансових організацій у вигляді кредитної лінії; заборгованість перед іншими банками та іншими фінансовими організаціями

Зобов'язання банку на 01.01.2014 р. зменшилися на 5214155 тис.грн. та складають 36223363 тис.грн. Основні складові зобов'язань: кошти клієнтів 26419125 тис.грн., у тому числі: кошти юридичних осіб 11786514 тис.грн., у тому числі: в іноземній валюті 3376146 тис.грн.; кошти юридичних осіб на вимогу 10239755 тис.грн., у тому числі: в іноземній валюті 3226024 тис.грн.; кошти фізичних осіб 14632611 тис.грн., у тому числі: в іноземній валюті 4504453 тис.грн.; кошти фізичних осіб на вимогу, у тому числі: в іноземній валюті 1242351 тис.грн.

Збільшення власного капіталу на 890710 тис.грн. (на 01.01.2014 - 7236738 тис.грн.) за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку та резервів переоцінки. Усього зобов'язань та власного капіталу зменшилися на 4234385 тис.грн.

Прибуток банку від операцій (до оподаткування) у 2013 році у порівнянні із 2012 роком збільшився на 703935 тис.грн. та склав 975724 тис.грн.. Витрати на податок на прибуток 245679 тис.грн., прибуток 730045 тис.грн. На 01.01.2014 р. процентні доходи 5 828 476 тис.грн., процентні витрати -1918467 тис.грн., чистий процентний дохід 3910009 тис.грн., комісійні доходи 1725921 тис.грн., комісійні витрати 225385 тис.грн., результат від операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку 8437 тис.грн., результат від переоцінки інших фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату 1084 тис.грн., результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж 213344 тис.грн., результат від операцій з іноземною валютою 153624 тис.грн., відрахування до резерву під знецінення кредитів та коштів в інших банках 1647540 тис.грн., відрахування до резерву під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів 10658 тис.грн., знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж 1730 тис.грн., відрахування до резервів за зобов'язаннями 15448 тис.грн., інші операційні доходи 157240 тис.грн., адміністративні та інші операційні витрати 3268566 тис.грн.

Зменшення чистого процентного доходу за звітний період на 135607 тис.грн. було зумовлено зменшенням процентних доходів на 506939 тис.грн. та зниження процентних витрат на 371332 тис.грн.

Зменшення процентного доходу в 2013 році пояснюється зменшенням процентних доходів: за кредитами та заборгованістю клієнтів, коштами в інших банках, кореспондентськими рахунками в інших банках.

Процентні витрати у звітному періоді у порівнянні з 2013 роком зменшились на 371332 тис.грн.

Зменшення процентних витрат пояснюється зменшенням процентних витрат за строковими коштами фізичних осіб, поточними рахунками, строковими коштами інших банків, іншими залученими коштами, за строковими коштами юридичних осіб.

Чистий комісійний дохід за звітний період у порівнянні з 2013 роком в абсолютному вираженні збільшився на 1500536 тис. грн..

Основні складові іншого сукупного доходу: переоцінка цінних паперів у портфелі банку на продаж 171493 тис.грн., переоцінка основних засобів та нематеріальних активів 24428 тис.грн., податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом 10929 тис.грн., інший сукупний дохід після оподаткування 136136 тис.грн. Усього сукупного доходу 01.01.2014 р. 866182 тис.грн., у 2013 році у порівнянні з 2012 роком збільшився на 584543 тис.грн..

Висновки з даного дослідження. У цілому, в 2013 році Райффайзен Банк Аваль зберіг більшість своїх провідних позицій на банківському ринку та продовжив успішну діяльність як стабільний універсальний банк, що якісно обслуговує усі категорії клієнтів по всій Україні. Протягом звітного періоду діяльність банку було переважно сфокусовано на забезпеченні прибутковості та стабільних фінансових показників в умовах подальшого підвищення кредитної активності та підвищення конкуренції на ресурсному ринку.

Попри непросту ситуацію на світовому та українському фінансових ринках, у 2013 році Райффайзен Банк Аваль продовжив свій впевнений рух у напрямку забезпечення прибуткової діяльності: прибуток банку до оподаткування згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ) становив 730045 тис. грн. Цього досягнуто за рахунок кропіткої роботи підрозділів банку з підвищення ефективності процесів та оптимізації витрат.

Література.

1. Постанова Правління Національного банку України від 24.10.2011 N 373 «Інструкція про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України».
2. Річний звіт за 2012 р. банківської установи ТОВ «Райффайзен Банк Аваль»
3. Квартальний звіт за IV квартал 2012 р. банківської установи ТОВ «Райффайзен Банк Аваль»
4. Квартальний звіт за IV квартал 2013 р. банківської установи ТОВ «Райффайзен Банк Аваль»
5. Примостка Л.А. Аналіз банківської діяльності: Монографія / Л.А. Примостка – К.: Либідь, 2006. – 432 с.

References.

1. National Bank of Ukraine (2011), Resolution " On Approval of the Instructions on compiling and publication of financial statements of banks in Ukraine", National Bank, Kyiv, Ukraine.
2. Raiffeisen Bank Aval (2013), Annual Report 2012, Raiffeisen Bank Aval, Kyiv, Ukraine.
3. Raiffeisen Bank Aval (2013), Quarterly Report for the IV quarter of 2012, Raiffeisen Bank Aval, Kyiv, Ukraine.
4. Raiffeisen Bank Aval (2014), Quarterly Report for the IV quarter of 2013, Raiffeisen Bank Aval, Kyiv, Ukraine.
5. Prymostka, L.A. (2006), *Analiz bankiv's'koi diial'nosti* [Analysis of of banking activities], Lybid', Kyiv, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 20.03.2014 р.

ТОВ "ДКС Центр"